

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

GOSPODARSTVO.

Varujmo živino pred vročino in muhami.

V poletnem času trpi goveja živina silno veliko zaradi vročine in muh. Krave nam v tem času manj molzejo in tudi delavna živina je veliko slabša za dela. Skrbimo tedaj, da odvrčamo preobilno vročino in da varujemo živino pred nadležnimi muhami. Ob največji vročini naj bo živina v hlevu, v katerem je skrbeti za potrebno temo in hlad. Hlevi naj so o poletni vročini kolikor mogoče hladni in zračni. To je doseči le na ta način, da napravimo na pripravnih straneh zadosti okenj in da hlev stalno prezračujemo. Okna naj so odprta in naj imajo polkna ali naj se pa obsenčijo z vejami, katere je po potrebi premeniti. Čez noč naj so hlevi odprti, takisto o jutranjih in večernih urah, ko je zunaj hlad. Če je količkaj prilike, naj se tudi čez noč živina zunaj pušča v ograjah. O času vročine naj se pa hlevska vrata zapirajo, da ne tišči vročina notri. Proti silno nadležnim, kri sesajočim in zaraditega zelo škodljivim muham se priporočajo različna sredstva. Pred vsem je treba snage, hladu in sence. — V snažnih in hladnih hlevih je manj muh kakor v nesnažnih in soparnih. To opazujemo tudi po naših stanovanjih. Zato pa bodi naša skrb, da so hlevi v poletnem času kar se dá zračni in da se gnoj redno kida. Stalni preprih pod stropom hleva je posebno dober, ker je muham zopern. Skrbimo pa tudi za tlakane staje, ker le v takih hlevih je snaga mogoča. Veliko vredne za pokončevanje muh so lastavice, le žal, da se jih tako malo nahaja po naših krajih. Priporoča se zaraditega, da jih sami pokončujemo z nastavljanjem limanic in poklejenega papirja. Takisto se priporoča, da muhe lovimo s sakom, sličnim kakor se rabijo za metulje. Najboljši čas za to je večer, ko se muhe vmirijo in spravijo na strop. Z drsanjem takega saka ob stropu se vjame vsepolno muh, ki naj se potopé v vroči vodi. Sak za muhe bodi širok, dolg in spodaj špičast. Nadalje se priporoča mazati živino s kuhanico orehovega listja in pelina ali pa s petodstotno (5%) raztopino kreolina. Za en liter vode je treba eno navadno žlico kreolina. Dobro je tudi, da se nastavlja v odprtih posodah petodstotni formaldehid, ki preganja muhe iz hleva in čisti zrak. Tudi belenje ali namazanje sten s takim formaldehidom je dobro sredstvo za preganjanje muh. Nekateri priporočajo v ta namen modro galico, kakor se rabi za škropljenje trt, drugi zopet belenje z galunom ali pa z razredčenim karbolinejem. Tudi

mrčesni prašek „caherlin“ je dobro sredstvo proti muham, ako se razkadi po hlevu; živina mora biti pa med tem časom zunaj hleva, da ne pride prah v oči ali nosnice.

Lotimo se pokončevanja muh in ne trpimo, da bi nam še nadalje delale tako škodo pri živini, kakor so jo delale sedaj. Muhe so prave zajedalke pri živini, ker ji pijejo kri, zato pa v kraj ž njimi!

Vinogradniki!

Vsled preobilnega deževja preteklega meseca razvijajo se trtne bolezni tako nenavadno hudo, da nam prete naše lepe, zelene vinske gorice tekom kratkega časa spremeniti v rujave pušče. V prvi vrsti je to bolezen, ki jo imenujemo peronospora ali strupena rosa, katera je letos zelo rano nastopila. Škropili ste sicer pravilno in zgodaj, a vedni dež je galico kmalo spral in kdor ni porabil prvega lepega dne za drugo škropljenje, ta najde povsod to bolezen v svojem vinogradu ne samo na listju, ampak tudi že na grozdju. List postane na zgornji strani rujav, na spodnji strani se pokažejo bele lise, to so trosi ali seme te bolezni. Grozd postane ali rujav in usnjat, ali dobi plave lise od peclja doli, v obeh slučajih se pa kmalo posuši. Ker se korenina glivice, ki povzroča opisano bolezen, nahaja v notranjih delih lista, oziroma grozda, kamor ne moremo galico spraviti, obvaruje ista le zdrav list ali grozd pred razvojem bolezni, napaden list pa ne more več rešiti. Da pa obvarujemo vsaj še sedaj zdravo listje in grozdje, ali pa še se razvijajoče listje pred boleznijo, treba nam je takoj škropiti.

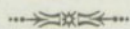
Pustite toraj vsako drugo delo v gospodarstvu in poškopite najprvo trte, ker ni mogoče, da bi v gospodarstvu pri kakem drugem pridelku v teku nekaj ur utrpeli toliko škodo, kakor v vinogradu vsled peronospore. Za škropljenje vzemite 1 do 1 1/2 kg modre (plave) galice na 100 l vode in primesite približno za 1/2 kg več vgašenega apna, kakor ste vzeli galice v to raztopino. Ne škropite v rosi, pa tudi ne v hudi vročini. Glejte pa, da tudi grozdje dobro poškopite! Škropljenje je čez kakih 14 dni do 3 tedne zopet ponoviti. Komur je bolezen uničila prvotne liste, ta naj pusti iz zapirnic (zalistnikov) po 1 do 2 lista rasti, druge pa naj odreže. Ti listi bodejo nadomestovali prvotne trtne liste in treba jih je torej dobro in večkrat škropiti, da vsaj te obvarujemo pred boleznijo. Na trti brez listja ne more ne grozdje, ne les dozoreti, škoda je torej velika!

Druga bolezen, ki letos zelo škodi, je pa plesnoba na grozdju. Grozdje zgloda ko z moko po-

treseno, pozneje se razpoka in suši. Proti tej bolezni je treba na fino žveplati v lepem, gorkem vremenu. Ako večkrat žveplamo, obvarujemo lahko že napadeno grozdje pred boleznijo, kajti koreninica glivice te bolezni se nabaja na površju jagod, vsled česar jo lahko z žveplom še takrat uničimo, ako takoj žveplamo, kadar se je razvila.

Bohuslav Skalicky,

c. kr. vinarški nadzornik za Kranjsko, v Rudolfovem.

Politični pregled.

Državni poslanci so šli na počitnice. To pot so vendar enkrat zares delali, za kar gre čast in hvala ministerskemu predsedniku baronu Gauču. Celo vrsto vladnih predlog so rešili poslanci, med njimi so nekatere prav važne za celo državo. — Preglavico dela poslancem sedaj to, v kakem razmerju bo odslej Avstrija z Ogrsko, ki noče dati vojaških novincev niti plačevati davkov. — Vsakdo ve, kako malo da je vlada obljubila Slovencem glede njih vseučilišča, a že so Nemci vsi iz sebe. Zastopnik celjskega mesta prof. dr. Pommer je grozovito udrihal po Slovencih in bodočem slovenskem vseučilišču ter je napovedal vladi najhujši boj, če ugotdi opravičenim zahtevam Slovencev. Mej drugim je rekel, da Slovenci zaslužijo samo otroške vrtce za zanemarjeno mladino, norišnice in kaznilnice. Tako daleč privede tudi olikanega človeka slepa narodna strast! — Zanimiv in žalosten slučaj je prišel v razgovor v državni zbornici začetkom tega meseca. Popišimo dogodek na kratko! — Polkovnik Klikič v Pulju je peljal 3. t. m. svoj polk v največji vročini po razbehljeni cesti med golimi pečinami na vojaške vaje. Od 800 mož, ki so šli na vajo, se jih je vrnilo v Pulj le 300 in še ti popolnoma izdelani. 500 jih je ležalo po tleh, eden je umiral. Polkovnik je šel v Fazani v kopalj, vojaki so pa morali ležati po dvoriščih in potih, ožganih od solnca. Splošno se najstrožje obsoja to polkovnikovo početje. Življenje vojakov sme zahtevati zase samo domovina, ne pa kak polkovnik!

V seji državnega zbora dne 5. t. m. je na interpelacijo poslanca Rizzija glede teh grozljivih vojaških vaj minister za deželno brambo prečital uradno brzozjavko, iz katere je razvidno, da je vaja trajala od 6. ure 25 minut do 9. in pol ure zjutraj, med tem časom so pa vojaki večkrat počivali ter se okrepčali z vodo. En mož je umrl, od 65 obolelih so vsi ozdravili razun 16. Od teh jih 13 pojde kmalu zopet k svojim stotnijam, trije ostali so izven nevarnosti. Zdravnik, ki si je zvinil nogo, je moral v Polo po železnici, radi tega je polk ostal brez zdravnika. Minister poda svoj čas zbornici obširneje poročilo.

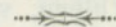
V Rimu so zmagali pri dopolnivnih volitvah v občinski svet katoličani.

Peti splošni avstrijski katoliški shod se bo vršil na Dunaju v dneh od 18. do 21. novembra. Pečal se bo z najvažnejšimi časovnimi vprašanji. Pričakuje se velike udeležbe in mnogo vspeha. Bog daj!

Na Francoskem se bo za katoliško cerkev pričelo novo življenje, pač življenje boja, a tudi življenje zmage. Vsprejet je zakon, da pade konkordat in se loči cerkev od države. Katoličani bodo morali sami vzdržavati svoje cerkve in šole ter duhovščino, od države ne dobe ne

vinarja več, čeprav je država cerkvi ukradla svoj čas ogromno premoženje. In to uvidevajo nasprotniki, ki so skovali ta zakon sami, ker niso nič kaj veseli svojega dela, za katero so se tako potegovali; čim več bodo namreč morali katoličani žrtvovati in trpeti za svojo vero, tem višje jo bodo cenili, tem bolj odločno jo branili.

Iz Rusije prihajajo žalostna poročila. V Odesi je trajal upor in poulični boj par dni, le z največjo silo in z mnogimi žrtvami človeškega življenja so vojaki udušili upor. Zmešnjavo so povečali puntarski mornarji ladije „Potemkin“, ki so streljali na mesto in druge ladije ter napravili mnogo milijonov škode. Ostalo bojno brodovje se jih ni lotilo, ker so bili bržčas vsi mornarji dogovorjeni. Ladja „Potemkin“ je plovila dalj časa sem ter tja, dokler se ni ustavila na Rumunskem obrežju, koder so uporni mornarji izstopili, ladijo pa prepustili rumunskim oblastem, ki so jo izročili Rusom. Ves punt so uprizorili židi in njih pomagači socijalni demokratje. — Japonci so Rusom vzeli otok Sahalin, ter jim tako zaprli pot na odprto morje. —

LISTEK.

Njeno solnce.

(Dalje.)

Kmalu ko prideva iz vasi, spusti se cesta nizdoli v ozko, globoko dolino, kakoršni pravi naše ljudstvo „grapa“. Precej močan potok je hitel med skalovjem in grmičevjem ter glasno šumeč preskakoval nekaj kamnatih pragov. Vlažno in temotno je v takih tesnih dolinah, in zato ne bi maral bivati tu, čeprav je z viška ceste doli pogled na tako pokrajino precej ugoden našim očem.

Na nasprotnem bregu potoka je stala samotna hiša, stisnjena k strmi skali, ki moli visoko kvišku nad potokom.

Star mlin je bil to. Bil je, pravim; že davno se je zadnjič zavrtelo mlinsko kolo, katerega ostanki so sloneli ob zidu. Nič več ni tekla bistra voda po rakah, ki so bile podrte in preperle; tudi jez je puščal na mnogih krajih, in na sredi se je bil že precej udal sili vode, ki ga bo prej ali slej popolnoma predrla. Po zidu je rasel tupatam bujen mah, nekoliko rumenkast zgoraj pod trhlím strešnim žlebom, temnorjav spodaj nad vodo. Ne, tu stanovati pač ni prijetno, ko je vse tako žalostno, otožno, osamljeno, podrto.

„Tu sem doma, gospod“, veli starka, in krene na levo, koder je vodila k mlinu ozka brv čez potok.

Sam ne vem, zakaj in čemu sem šel za njo, šel sem, in vseč ji je bilo; to sem videl, ko se je, prišedši čez brv, ozrla nazaj in zadovoljno pokimala, ko me je videla iti za seboj. Skozi nizka vrata vstopim v temen prostor, kjer je ležalo polno drva in nastilje. Druzega nisem videl nič. Starka odpre tam zadaj v temi neka vrata in me prosi, naj vstopim.

Hladen, vlažen vzduh me objame. Tesna soba je imela samo eno okno, skozi katero vidim pred seboj vso dolino ter mnogotere ovinke mimo hiše deročega potoka. Na oknu je stal skromen zimzelen; edino ta rastlina je mogla životariti v tem mokrotnem prostoru. Pri oknu je stala stara, črviva, živo po-barvana skrinja, ob nasprotni steni pa postelja in stol. Druge sobne oprave nisem uzrl. Malo se še pogovoriva z ženico, že hočem iti in že primem za kljuko in na pol odprem duri, kar mi obvisi oko v kotu pri precej razdrti peči. Nekaj je stalo tam, pa z zelenim, obledelim suknom je bilo pokrito. Kaj je neki?

Starka je videla, kam so mi ušle oči. Pristopi in odgrne sukno. Kaj je bilo. Zibel, prava otročja zibel. Kaj neki pomeni zibel pri tej starici samici? Če bi bilo tako — no, saj veste, kako — potem bi jo bila pač hitro sežgala in

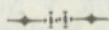
spravila s pota. Zakaj jo vendar hrani, tu v sobi, ko je tako malo prostora, pa še pokrito ima?

Nehote sem zaprl duri za seboj in stopil v sobo. Starka je razumela, da bi rad vprašal, a predno jaz zinem, že prične ona: „Veste, to je bilo tako...“ Predno nadaljuje, brž pobriše s predpasnikom skrinjo, me povabi naj sedem, in tudi sama sede.

„S ara sem bila trideset let, ko mi umrjeta oče in mati, kar naglo drug za drugim. Brat je prevzel domačijo in gospodarstvo. Nč kaj se nisva razumela. Še manj pa sve se mogle z njegovo ženo. Imela bi iti v službo k nekemu župniku, pa se je tako obrnilo, da nisem šla.“

„Na sv. Boštjana dan je bilo, dobro vem, pozno v noč že, ko sedim pri kolovratu poleg peči. Zunaj je bilo mraza od sile. Kar na enkrat slišim, da nekdo trka na hišna vrata. Mislila sem, da se je vrnil brat iz semnja. Svakinja je že spala, zato grem sama odpirat. Malo je mesec svetil, ravno toliko, da vidim pred seboj žensko z razmršenimi lasmi, ki drži v rokah otročička. Čudno, zmedeno je govorila, a sem vendar le razumela kaj hoče. Naj obdržim otroka čez noč, je prosila, ker je tako strašno mrzlo zunaj; jutri zjutraj pride gotovo ponj. R-kla sem ji, naj gre v imenu božjem tudi sama v hišo, da se pogreje z otrokom vred. A ni ji bilo všeč. Pokazala je na nek voz zgoraj na cesti in rekla, da čakajo nanjo, mraza je pa itak vajena. In kar nagloma razvije cunjje in mi vrže otroka čisto nazega v naročje, da ga ravno komaj vjamem, in zbeži.“

„R-s, prav vesela nisem bila te reči; pa kaj sem hotela? Nesla sem otroka v sobo, ga zavila v stare cunjje in veliko volneno ruto ter si mislila: noč bo že minila. Malo sladke vode sem mu dala pa malo posnetega mleka, a ni maral nobene reči. Samo vpil je in jokal in se drl na vse pretege do zgodnjega jutra. Enkrat mi je prišlo na misel: krsti ga! Ko pa poprimem vrč za vodo, je notri sam led! Tako mrzla je moja soba! In sedaj mi je bilo še všeč, da ga nisem krstila; rekla sem si namreč: kaj pa bo počel, ko doraste med temi cigani-pogani! (Konec prihodnjic.)

Domače vesti.

(Pastoralna konferenca) za novomeško dekanijo bode v ponedeljek dne 31. julija v kapiteljskih prostorih ob 10. uri.

(Konferenca) Sodalitatis SS. Cordis za novomeško dekanijo bode v ponedeljek dne 24. julija v Stopičah.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu juniju 1905 je 186 strank vložilo 59.174 K 34 h, 251 strank vzdignilo 55.390 K 20 h, toraj več vložilo 3.784 K 14 h, 18 strankam se je izplačalo hipotekčnih posojil 49.100 K, 186 menic se je eskomptovalo za 53.581 K. Stanje vlog 2.705.275 K 25 h. Denarni promet 331.070 K 63 h. Vseh strank bilo je 894.

(Umrli) je 13. julija na Ratežu v šmihelski župniji obče znani in spoštovani gospod Jože Taborsky (po domače Šecko) v 68. letu svoje dobe. Naj v miru počiva!

(V bolnico usmiljenih bratov) v Kandiji pri Rudolfovem sprejelo se je meseca junija 150 bolnikov, koncem meseca maja jih je ostalo 83, skupno število oskrbovanih je bilo tedaj 233. Od teh je zapustilo bolnico: 110 ozdravljenih, 30 zboljšanih in 5 neozdravljenih. Umrli sta dva. Oskrbovalnih dni se je nabralo v pretečenem mesecu 2699. V oskrbovanju jih je ostalo koncem junija 86.

(Poročila iz bolnice Usmiljenih bratov v Kandiji pri Rudolfovem.) Židanik Andrej, 23 let star, zidar stanujoč na Trški gori se je sporekel z nekim kovačem v postilni na Suhorju, ter dobil od tega z nekim kolom hud udarec po glavi. Takoj se je onesvestil. Zavedši se je zgubil popolnoma govor. Niti jedne besedice ni mogel izgovoriti. Poleg tega mu je postala tudi desna roka popolnoma nerabna. Pri operaciji, katera se je izvršila pri Usmiljenih bratih pod znano spretnim vodstvom slavnega gosp. primarija dr. Peter Defranceschija v Kandiji so našli košček črepinje v možgane utisnjen. To kost so odstranili in rano izčistili. Vše družega dne je začel bolnik izgovarjati samoglasnike, a četrti dan tudi soglasnike, sedaj govori že

precej razločno. Desna roka je že popolnoma dobra. Proti njegovemu nasprotniku se je uvedla sodnijska preiskava. — Romé Jože, 44 letni kmetovalec iz Zabukovja, župnija Št. Rupert, je streljal dne 3. julija t. l. oblačici (zoper točo), ter je pri tem tako neprevidno ravnal, da si je opalil kožo na obrazu in na levi roki. V svoji neprevidnosti je vsul smodnik v še vroč topič. — Žnajdersič Janez, tovarniški delavec na Radohi je prišel dne 3. julija z levim podlaktom pod cirkularno žago in si pri tem prerezal kožo in površno mišičje. — 3 letni sin delovodje na Radohi je padel na kup še žarečega pepela, ter si pri tem ožgal kožo na obeh kračah in levi roki. — Puška se je sprožila Grebencu Alojzu, jamskemu pazniku v Št. Janžu, in strel mu je otrgal sredinec na levi roki. Vsi ti ponesrečenci se zdravijo sedaj v Cesar Franc Jožefovi bolnici Usmiljenih bratov v Kandiji.

(Tečaj za umetno vezenje.) Svetovnoznana tvrdka Singer Co. deln. družba za šivalne stroje priredi od 12. do 26. julija v Rudolfovem in sicer v dvorani gospoda Josip Windischer-ja v Kandiji razstavo vzornih del izvršenih na te tvrdke najnovšem izdelku rodbinskega šivalnega stroja Original-„Central-Bobbin“. — Obenem se priredi popolnoma brezplačen učni tečaj za vezenje in šivanje v raznih načinih. Trud se popolnoma izplača, ako se vsaka gospodinja in učenka o koristi tega učnega tečaja prepriča. Prijave za udeležbo pri pouku vezenja sprejemajo se v zgoraj omenjeni dvorani.

(Kresovi) na čast sv. Cirila in Metoda na Dolenjskem. Iz Novega mesta se nam poroča, da se je na predvečer godu slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda iz kapiteljskega hriba videlo prav lepo število kresov. Tudi od drugod na Dolenjskem poročajo, da so ta večer goreli mnogi kresi. Živel slovenska zavednost in domoljubje naših Dolenjcev!

(Deželna učiteljska konferenca,) ki bode zborovala v dneh 4., 5., 6. in 7. septembra t. l. v Ljubljani v „Mestnem domu“, ima sledeči vspeled: I. referati: a) Katera učna sredstva ali učila naj ima vsaka ljudska šola na Kranjskem. b) Risanje na naših ljudskih šolah v smislu današnjih zahtev. c) Počuk v oddelkih s posebnim ozirom na poldnevni pouk na ljudskih šolah na Kranjskem. d) Smeri za preustrojbo obstoječih učnih načrtov na kranjskih ljudskih šolah. II. Eventualni posebni nasveti, ki naj se naznanijo pismeno do 4. septembra c. kr. deželnemu šolskemu nadzorniku za ljudske šole. III. Razstava učil, ki bode v I. mestni deški ljudski šoli. Ta razstava bode obsegala: a) razstava vseh potrebnih učil za posamezne kategorije ljudskih šol, b) razstava učil, ki so jih napravili kranjski ljudski učitelji, c) razstava risarskih izdelkov učencev učiteljsča, meščanske šole v Krškem in ljubljanskih deških ljudskih šol in d) razstava modernih učil tvrdke Pichler's Witwe & Sohn na Dunaju ter skioptikon, s katerim se bodo vršila vsak večer predavanja in demonstracije za časa zborovanja dež. učiteljske konference.

(Dolenjski vlak) je med Zatičino in Višnjo goro zadel dečka Ivana Boltič iz Drage in mu odbil nos.

(Utonil) je na Raki v luži 3 in pol leta stari sinček Terezije Bajec iz Podvršja.

(Vihar.) Dne 3. t. m. popoldne zbrali so se silo hudo-urni oblaki nad Novim mestom in okolico. Prihrul je vihar, nastala je nevihta in hud naliv, vmes pa je padala toča, vendar le posamezna zrna. Škodo je pa napravila toča v Mirni Peči, v Ponikvah, v Trebnjem in v bližnjih vaséh. Ni še leto minilo in že zopet je pretilo vsem našim poljskim in vinogradnim pridelkom najhujša nesreča. Ta dan je toča po vsem Dolenjskem in Notranjskem napravila veliko škode, zlasti pa še v Brežicah in sploh na Štajerskem. Od povsod dobajajo žalostna poročila. Gospod državni poslanec V. Pfeifer je stavil v državnem zboru predlog, da se pomaga po toči poškodovanim krajem.

(Strelne vaje) topničarjev na strelišču pri Krškem bodo letos dne 31. julija, dalje 1., 2., 4., 5., 7., 8., 9., 10., 12. in 14. avgusta. Streljanje se prične vsakokrat ob 7. uri zjutraj. Prvi strelja divizijski polk št. 8, potem 10, nato 7 in končno korni topniški polk št. 3 posamezno pri vajah v ločenih oddelkih in nato skupno cel polk. V Ljubljani nameščeni divizijski topniški polk št. 7 prične s streljanjem 12. avgusta in konča skupno z 8. divizijskim in 3. kornim polkom.

† Kr. prof. Trdina Janez, odlični slovenski pisatelj je umrl nagloma po daljšem hiranju dne 14. t. m. ob 3/4 6. uri zvečer. Kaj več o umrlem prihodnjic.

(Kanonično je bil umeščen) dne 1. julija g. Gregor Jakelj na župnijo Št. Peter pri Novem mestu.

(Javna šolska skušnja) Hladnikove „Glasbene šole v Novem mestu se je v četrtek 13. julija ob 4. uri popoldne v dvorani „Narodnega doma“ v navzočnosti velikega števila starišev in prijateljev godbe obnesla prav sijajno. Jako ugodno zbrani spored so izvajali učenci in učenke posamezno in skupno zares povsem hvalevredno. Nekako konkurenčno godbo bi lahko imenovali nastope posameznih učencev in učenk, ki so svoje naloge rešili v splošno zadovoljnost ter tako izvrstno pokazali, koliko so se vsestransko izvežbali na klavirju in godalah. Zares, težko bi bilo soditi, kateri učenec, ali katera učenka je zaslužila prednost, ker vsaki točki sledilo je burno odobravanje. — Čast torej vsakemu učencu in vsaki učenki posamezno, kakor vsem skupaj. Gospodu učitelju Hladniku pa gre pristrčna zahvala za uprizoritev tacega nenavadnega užitka glasbene umetnosti. Hvala mu nadalje za nepreplačljiv trud, za skrb in ljubezen, ki ga vsikdar vodijo pri poduku naše mladine. Tembolj je tedaj želeli, da bi si njegova šola v vseh slojih našega za vse lepo in blaženo vnetega prebivalstva vedno več simpatije naklonila.

(Občni zbor c. kr. kmetijske družbe) za Kranjsko se je vršil dne 6. t. m. v „Mestnem Domu“ v Ljubljani. Navzočih je bilo 117 članov. Družbeni predsednik gosp. deželni glavar O. pl. Detela otvori zborovanje in pozdravi navzoče zastopnike kmet. podružnic, zastopnika dež. vlade, dež. odbora ter združne in gospodarske zveze. Naglašja korist sodelovanja „Kmetijske družbe“ z „Zadružno in gospodarsko zvezo“ in omenja imenovanje novega poljedelskega ministra grofa Buquoi-a, ki je znan strokovnjak in sam veleposestnik na Češkem. — Gospod ravnatelj Pirc poroča nato o delovanju kmetijske družbe v preteklem letu. Iz njegovega poročila posnamemo te-le podatke: Kmetijska družba je štela v preteklem letu 5988 udov, letos pa je pristopilo še 943 novih udov tako, da bode družba kmalu štela 7000 udov. Udje so razdeljeni na 130 podružnic, podružnice so imele 28 drevesnic, trtnic je imelo 20 podružnic v obsegu 15 ha; za skupno porabo so imele na razpolago podružnice nad 200 kmetijskih strojev in sicer trijerjev, travniških bran, mlatilnic i. t. d.; razun tega imajo nekatere podružnice naprave za porabo sadja, priprave za kuhanje sadnega žganja in sušilnice; 5 podružnic ima svoje poslopje. Med najvažnejša družbena opravila je v zadnjem času stopilo priskrbovanje kmetijskih potrebščin družbenim udom. To je v pretečenem letu zavzemalo 50 predmetov. Družba je priskrbela 6158 strankam raznih gospodarskih potrebščin z drevjem, stroji i. t. d. Denarni promet je dosegel pol milijona kron. — „Kmetovalec“ se je tiskal v 6000 izvodih. Nadalje je natančneje poročal, kako je družba pospeševala razne kmetijske panoge in sicer vinstvo, sadjarstvo, govedorejo, mlekarstvo, svinjerejo, konjerejo, čebelarstvo, ribarstvo i. t. d. Največjo važnost je polagal glavni odbor na kmetijski poduk. Družba je vzdrževala gospodinjsko in podkovsko šolo, dva potovalna učitelja, izdala dva snopiča „Kmetijske knjižnice“ in vzdrževala vinsko klet. — Po tem poročilu je bil računski zaključek odobren in potrjen. — Pri volitvah so bili z vzklikom izvoljeni dosedanji udje glavnega odbora in sicer podpredsednikom gosp. drž. poslanec Franc Povše, udom pa gg. grof Barbo, baron Liechtenberg, Alojzij Pavlin in Franc Pavlin. — Slednjič so sledili predlogi raznih podružnic in sicer, da bi dobile podružnice modro galico že marca meseca, da bi se pri nakupu bikov oziralo na domače kmetovalce, da bi se podarile nadaljne podpore za streljanje proti toči, da se osnujejo zimski živinozdravniški tečajji, da se osnovi deželna vinska klet, ter da naj se živinske sejme uredi in ne razširja. Vsi predlogi so bili sprejeti. S tem je bil dnevni red završen in zborovanje se je zaključilo.

(Požar na kmetijski šoli na Grmu.) Dne 8. julija pogorela je streha malega poslopja pred grmskim gradom. V tem posloju nahaja se perilnica za pranje perila učencev, in pa sadna sušilnica. Goreti je začelo ravno ob 11. uri popoldne in gorelo je s strašanskim pokanjem, pokalo je, kakor da bi kdo streljal z možnarji. Streha bila je namreč krita s tako zvanimi eternit-ploščami, s kakoršnimi je krit tudi novi rotovž v Novem mestu, in te so tako pokale. Ker je novomeška prostovoljna požarna bramba kaj urno dospela na pogorišče, je pogorela le streha. Zažgali so otroci, ki so hoteli kuriti „kres“, pa bi bili skoro sami zgoreli.

(Požar.) Dne 10. t. m. po noči je gorelo v Brezovici, župnije Šmarjeta. Trem posestnikom je ogenj uničil vsa gospodarska poslopja, enemu je zgorelo tudi nekaj prašičev. Zažgala je zlobna roka. Sumi se, kdo da je bil.

(Državni proračun) za l. 1905 navaja za Kranjsko sledeče prispevke, s katerimi naj se zida ozir. popravlja državne ceste in naprave: državni prispevek za stavbo mostu čez Savo pri Brežicah 20.000 K, za popravo državne ceste med Jugarjem in Metliko med kilometrom 13 do 25 svota 60.000 K, za popravo državne zagrebške ceste pri Studencu, Št. Roku in Radohoyivasi svota 15.000 K, za preložitev državne ceste med Kandijo in Težkovodo pri Rudolfovem svota 21.000 K, za regulacijo Save pri Čatežu 35.000 K in za adaptacijo državnih šolskih poslopij in za učna sredstva na Kranjskem 6650 K.

(Piščalka) za * abstinence, pivec in pijance. Mesečnik, posvečen protialkoholičnemu gibanju na Slovenskem. Uredništvo in upravnništvo na Jagnjenici pri Radečah. Urejuje Leopold Lenard. — List bo izhajal 15. dan vsakega meseca. Namen mu je, kakor se že vidi iz naslova, izključno protialkoholično gibanje na Slovenskem. Stoji na najstrožjem stališču! nič alkohola! Komur je to prav, naj si naroči list, ki prinaša tudi sicer mnogo zanimivega. Naročnina znaša do novega leta 2 K.

(Prvi slovenski kašipot) za kolesarje in pešce je ravnokar izšel. Izdalo in založilo ga je prvo kranjsko reklamno podjetje W. K. Nučić v Ljubljani. Cena je 2 K, po poštnem povzetju 2 K 20 vin. V Novem mestu se dobiva pri J. Krajčevih naslednikih. Marljivo in pregledno sestavljena knjižica bo jako dobro služila svojemu namenu. Priporočamo.

O dijaški kuhinji.

Koncem šolskega leta je bilo v novomeški dijaški kuhinji 53 gimnazijcev in 9 učencev ljudske šole. Hrano so dobivali opoldne in zvečer — zvečer le 52. Dovršili so v kuhinji oskrbovani gimnazijski dijaki tako-le: odliko jih ima 6, prvi red 40, po počitnicah imajo iz enega predmeta ponavljati 4, dva imata dvojko in eden (prvošolec) je celo s trojko osrečen. Ume se, da se zadnji trije v bodočem letu več ne sprejmejo.

Troškov je bilo v drugem semestru 1402 K 49 h, dohodkov pa 1474 K 75 h. Ali, ker se je tekom celega leta vzelo iz hranilnice 300 K, je dejansko to šolsko leto zmanjkalo 227 K 74 h.

Srčno hvalo izrekam tem potom vsem blagim dobrotnikom, ki so pripomogli izvrševati delo usmiljenja pri naših ubogih dijakih. Gospod jim povrni s časnim in večnim blagoslovom. Nadejam se in milo prosim, naj ostanejo zvesti tudi v bodoče vsi podporniki ter naj še novih pridobé. Dr. Jos. Marinko.

Gospodarske stvari.

— (Pouk o mlekarstvu) se priredi v nedeljo dné 23. t. m. v Bršljinu in sicer ob 4. uri popoldne v gostilni gospoda Drenika. Opozarjamo na ta pouk vse gospodinje iz okolice in jih pozivljamo, da se ga udeleže v obilnem številu. Vabimo pa tudi gospodarje iz bližnjih vasi, kateri se zanimajo za povzdigo mlekarstva v novomeški okolici. Predaval bo g. pristav V. Rohrman.

— (Nov škodljivec na zelju) in zeljnatih rastlinah. Letos so nam gosenice prizadele veliko škodo na polju. Perje je močno objedeno in lukničavo. Tem požrešnim gosenicam kapusovega belina se je pridružil še en nov škodljivec, katerega dosedaj nismo poznali. To je zeljni molj, (nemški Kohlschabe, latinski Plutella cruciferarum, tudi Tinea xylostella) ki se je pokazal v veliki množini po nekaterih

zeljnih, pa tudi po vrtovih na kolerabi in ohrovtu. Škodljiva je njegova gosenca, ki je majhna, svetlozelena in prav živa in in ki objeda zeljno perje najraje na spodnji strani. Na spodnji strani se meseca julija tudi zabuba in napravi majhen kokon, iz katerega zleze metulj v dobrih 14 dneh. Proti temu škodljivcu nimamo drugega sredstva, kakor da obiramo gosence, ki se pasejo na spodnji strani zeljnega perja.

— (Ne zanemarjajmo sadnega drevja.) Pri nas puščamo čez poletje sadno drevje najraje v nemar. Tako se zgodi, da rastejo pognanki, koder bi ne smeli. Pognanke iz tal in iz debla je zaradi tega odstranjevati, ker se z njimi brez potrebe zapravlja dragocen redilni sok. Tu in tam vidimo mlade nasade sadnega drevja. Drevesa so šibka in potrebujejo podpore, toda kol, ki se je dal mlademu drevesu, stoji že po strani, ker se je vez pretrgala in se nihče zato ne zmeni, da bi drevesce nazaj privezal. Ali ni to malomarnost?

— (Slabo mleko) v poletnem času je čišče posledica slabih soparnih hlevov in velike vročine. Skrbimo tedaj, da živina ne bo trpela velike vročine po soparnih hlevih.

— (Streljanje proti toči.) Po novejših izkušnjah v kraju Castellfranco Veneto na Laškem se streljanje proti toči ne sponaša tako, kakor bi bilo želeti. Laško ministrstvo je mnogo žrtvovalo za te poskuse, toda kakor vse kaže — brez pravega uspeha. Na Francoskem delajo sedaj poskušnje z raketami, katere spuščajo proti toči.

— (Kako se shranjuje paradižnike [paradajze] za zimsko uporabo.) Paradižnik daje kaj fino omako k govejemu mesu; tudi podeljuje raznim drugim jedem dodan, tem prav dober, prijeten okus, prihranjuje zabelo. Ker je paradižnik v poletnem času tako priljubljen, skuša se ga tudi za zimsko uporabo shraniti. To doseže se najboljši na sledeči način: Popolnoma zrele paradižnike razkroji se na kose in dene se jih v bakren kotel, v katerem se prav malo vode nahaja, kuhati. Med kuhanjem se jih večkrat prav dobro premeša. Ko so se paradižniki popolnoma razkuhali, pretlači se jih — po kuharsko rečeno, pasira se jih — skozi gosto žimnato ali pa žičnato sito. Skozi sito pretlačeni močnik se osoli in kuha se ga potem v kotlu še dalje toliko časa, da postane prav gost, toliko gost, da lesena žlica, v njem po konci zatakujena, nekoliko časa po konci obstoji. Tako zgoščeni močnik napolni se potem v močne steklenice, botelke. Kadar so se ohladile, kane se vrhu paradižnikov par kapljic prav flnega olja, in steklenice se z zamaški prav dobro zamaši, zamaške pa z motozom preveže; take steklenice shrani se konečno v kako hladno klet. V zimskem času, kadar se hoče paradižnike rabiti, postavi se steklenico v gorko vodo, da se dajo rajši izprazniti. Paradižnike shrani se za zimsko rabo tudi še na druge načine; vklada se jih v slano vodo, v kis — jesih) vkuhava se jih kakor sadje, toda zgoraj omenjeni način je med vsemi gotovo najboljši.

— (II poučno potovanje kranjskih kmetovalcev. [Dalje] Ker je bilo zjutraj zgodaj oditi v Welsberg, so marsikateri vsled vročine in utrujenosti ostali v Gradcu in se potem onim nazaj gredé pridružili v Bruck. Pri gosp. pl. Dehneju v Welsbergu videlo se je pač nekaj izvanrednega. Lepše pincgavske govede nismo videli nikjer in tudi gledé teže in množine mleka nadkriljujejo njegove krave pincgavsko goved drugih hlevov, kolikor smo jih do zdaj videli. Vsi izletniki bili smo edini, da tako krasno urejenega gospodarstva še nismo videli. Vsaka stvar na svojem mestu, nobene potrate, vse v najlepšem redu. Sprejeti in pogoščeni smo bili jako gostoljubno, pripravili so nam okusen zajuterk, ki nam je jako dobro došel. Iz Welsberga odpeljali smo se potem ob polu dvanajsti uri preko Gradca v Bruck, kjer smo obedovali in se takoj po obedu odpeljali v Admont. Ker smo sem že v mraku dospeli, podali smo se takoj po večerji skupno v svetovnoznano gostilno (Stiftskeller imenovano) menihov benediktincev. Na razpolago smo imeli nad 30 različnih vrst vina, toda eno dražje ko drugo. Navadno nizko namizno vino toči se v tej gostilni po 96 vinarjev liter. Kdor si pa hoče kaj boljšega privoščiti, plačati mora za pollitersko buteljko 5—10 K. Vkljub temu, da je bila tukaj taka draginja, vendar smo bili vsi židane volje. Pridružilo se nam je par Slovencev-benediktincev in skupno smo prepevali vse znane slovanske pesmi. Samostanske kleti si nismo ogledali, ker po 9. uri vstop ni

več dovoljen, pač pa svetovnoznano samostansko knjižnico, katera je cenjena nad poldrugi milijon kron. Ta samostan ima nad 2000 oralov zemljišča, redi pa 200 glav goveje živine in 500 prašičev. Goved je murbodenskega, pincgavskega in marijino-dvorskega plemena, prašiči so pa sami jorkširci. Iz mleka izdelujejo ementalški sir, katerega rabijo deloma za-se, deloma prodajo svojim gostom. Ker gostilno že ob 11. uri zapró, podali smo se k počitku. Drugi dan odpeljali smo se zjutraj ob 5. uri iz Admonta na voze do vznožja hribov in potem peš v Buchau. Vreme je bilo krasno, krasna pa tudi okolica admontska, obdana okrog in okrog s snegom pokritimi gorami. Tu smo si ogledali krasno živino, skromne sirarne in hleve, katere vzdržuje dežela na svoje stroške, za namenom, da se tu vzgojuje zdrav goveji zarod za zboljšanje domače govede v deželi. Paša je pa v teh krajih čisto drugačna, kakor pri nas. Takoj spomladi, ko postaja vreme bolj stanovitno in začne poganjati trava, seženo živino iz nižav na planine, kjer se pase do pozne jeseni. Pašniki so v več oddelkov razdeljeni, in v vsakem takem prostoru pase se nekaj živine. Kakor hitro je živini paša v prvem prostoru popolnoma pošla, spravi se jo v drug prostor za toliko časa, da je v prvem trava zopet godna za pašo. In tako gre vedno naprej! Živina pase se v teh prostorih po noči in po dnevi — le kadar je prav huda vročina, spravi se jo za par ur v hleve. — Ker v jeseni kolikor toliko krme še preostane, jo pokosé in porabijo za zimsko krmljenje. Pri nas na Dolenjskem kaj takega sploh ni mogoče posnemati, vsaj kar se tiče paše v taki travi, kakor smo jo videli v Buchau in je to po naših nazorih prevelika potrata, ki je le tam mogoča, kjer se primanjkljaji v gospodarstvu plačujejo iz deželnega zaklada. Tudi kar se tiče gnojenja po teh pašnikih, so tukaj na veliko višji stopinji, kakor pri nas; svoje pašnike pognojé vsako leto bodisi s hlevskim gnojem, gnojnico ali pa umetnimi gnojili in ravno to je vzrok, da je na teh planinah trava tako bujno rastoča.

(Dalje prihodnjič.)

Razne stvari.

* (Hud požar) je bil v torek dne 4. julija t. l. v Horjulu pri Vrhniki. V dveh urah je pogorelo 29 hiš s pripadajočimi gospodarskimi poslopji (skupaj 50 stavb). Kljub hitri in vsestranski pomoči je požar storil nad 100.000 K škode, ker imajo posestniki sedaj že obilo pridelkov zlasti sena in detelje spravljene. Zgorelo je mnogo gospodarskega orodja in tudi 16 prešičev in nekaj denarja. Izdatna podpora je nujno potrebna!

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Od 15. junija dalje: Veleč. g. dekan J. Nagode 10 K; veleč. gospod župnik A. Kuhelj 4 K; slavno dijaško podporno društvo v Novem mestu 100 K; dobrotniki iz Novega mesta in Kandije za mesec 46 K; predstava Kantsky 10 K; gosp. Fr. Možina 1 K; gosp. A. Gustin st. 20 K; gospodična Marija Seidl 13 K 50 h; gosp. K. Durini 1 K 76 h; g. A. Agnitsch 1 K; gosp. Janez Znanec posestnik 6 K 8 h; neimenovan 58 h; gospdč. Rome Nežika 10 K; neimenovana gospodična 2 K 20 h.

Umrli so:

1. julija: Šusteršič Jožef, samske dekle sin, 14 dnij, krči, št. 60.

A 73/5

5

OKLIC

s katerim se kliče dedič, čigar bivališče je neznano.

C. kr. okrajno sodišče v Radečah naznanja, da je umrla dne 5. julija 1905 v Kamenškem št. 23 Jozefa Alauf roj. Gole, zapustivši ženitno in dedno pogodbo z dne 15. maja 1884, št. 13.981.

Ker je sodišču bivališče pogodbenega dediča Franc-a Alaufa v Ameriki neznano, pozivlja se taisti, da se v enem letu od spodaj imenovanega dne pri tem sodišču javi in zglašuje dediča, ker bi se sicer zapuščina obravnavala le s zglašivšimi se dediči in z njemu postavljenim skrbnikom g. Ivanom Prijateljem iz Št. Janža.

C. kr. okr. sodišče Radeče oddelek I,

dne 11. julija 1905.

(158-3-1)

Loterijske številke.

GRADEC,	1. julija	6	43	32	82	64
TRST,	8. julija	77	76	87	16	9

Zahvala.

Odbora ženske in moške podružnice sy. Cirila in Metoda izrekata tem potom zahvalo vsem, ki so k dobrem vspehu ljudske veselice dne 2. julija v korist glavnega društva kaj pripomogli. Topla zahvala p. t. gosp. dvornemu svetniku Fr. Šukljeju in p. t. gospej Rosina za preprijazno prepušitev obširnega prostora za veselico; sl. dol. pevskemu društvu za udeležbo in sodelovanje; sl. tvrdki J. Krajčevih naslednikov; slavnima pivovarnama gg. bratov Kosler in Reininghaus; gospodu Franc Murnu iz Kandije. Lepa hvala vsem darežljivim prijateljem podpiranih podružnic. — Novomesto, dne 9. julija 1905.

Za odbor ženske podružnice

Za odbor moške podružnice

Jakobina Žitek,
t. č. predsednica.

Ivan Krajec,
t. č. predsednik

Javna zahvala.

Dne 8. t. m. nastal je na perilnici ter sadni sušilnici kmetijske šole na Grmu ogenj. Oddelek novomeške prostovoljne požarne brambe je kaj urno na gorišče došel in ogenj takoj pogasil. Zato se podpisano vodstvo načelnikstvu slavne novomeške prostovoljne požarne brambe prav iskreno zahvaljuje.

Vodstvo deželne kmetijske šole na Grmu,
dne 13. julija 1905.

(292)

R. Dolénc.

Naznanilo.

(148)

Podpisani uljudno naznanjam, da nisem nikdar plačnik, ako bi kdo na moje ime in račun kakoršnokoli blago kupoval.

Sela, dne 3. julija 1905.

Franc Martinčič, posestnik in trgovec s prašiči
Sela pri Št. Jerneju št. 9

Iz proste roke na prodaj

enonadstropna hiša v Novem mestu.

Cena 6000 kron, od katerih je trela le 2000 plačati, 4000 kron pa lahko na hiši ostane, in sicer tako, da se vsa-cega pol leta 120 kron plača. V 36. letih se tako hiša popolnoma izplača.

Več pove iz prijaznosti gosp. dr. Schegula, odvetnik v Novem mestu. (143-0-2)

Lepo

(131-0-3)

prostorno STANOVANJE

je za oddati s 1. septembrom 1905. Obstoji iz 3 ali 4 sob, kuhinje, kleti, drvarnice in sploh z vsemi zraven spadajo-čimi potrebščinami. Več pove upravnikstvu „Dol. Novic“.

Deček

iz poštene hiše, kateri ima veselje do trgovine ter je dovršil I. gimnazijski razred, se takoj sprejme v trgovini s špece-rijskim blagom

(142-0-2) Franc Kastelic-a v Kandiji pri Novem mestu.

Suhe jedilne

(155-10-1)

gobe

(la. gosp. gobe) kupuje v vsaki množini v vrečah po 20—25 klg. A. ŠMYRA, Dunaj 17, Elterlein-platz 7. 133 D.

Vodstvo deželne kmetijske šole na Grmu išče

(124-0-4)

— hosto —

katera bi bila v bližini Novega mesta ležeča, ter za drva posekati. Kdor jo ima na prodaj, naj se zglesi na Grmu.

Vino

127-6-4

lastnega pridelka je na prodaj v vsaki množini in po ugodni ceni v graščini Bajnof pri Rudolfovem.

12 kubičnih metrov svežih lipovih rkljov [hlodov]

proda graščinsko oskrbništvo Hmeljnik ter sprejema tudi dotične ponudbe. (156-2-1)

V Kandiji pri Rudolfovem je iz proste roke

na prodaj veliko posestvo

obstoječe iz dveh hiš, hleva, svinjaka in kozolca. Pri hišah se nahaja lep vrt, njive in travnik.

Več pove lastnica

(94-0-6)

Zofija Kastelic v Kandiji.

!! Hotel „ILIRIJA“ !!

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

2 minuti od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Dolenjcev in Belokranjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenjski cviček iz Gadove peči, kakor tudi fina metliška vina. — Izborna kuhinja.

Postrežba točna. Cene nizke.

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

(154-3-1)

Ti ne najdeš nikoli v dosego nežnega, čistega lica in odstranitev pég, boljšega in vspešneje delujočega zdravilnega mila kot je znano

Bergmann-ovo lilijino milo
znamka: 2 rudarja)

tvrdke Bergmann & Co., Tečen ob Elbi.

Dobi se komad po 80 h pri:
lekarn. S. pl. Sladovič in v trgovini A. Oblak v Novem mestu.

Lepa, velika, meblirana

mesečna soba

je oddati s 1. avgustom.

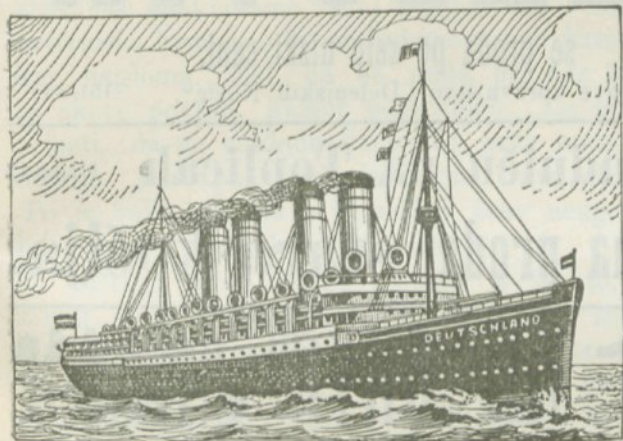
Več pove upravništvo „Dol. Novic“. (140-2-2)

Vino domačega pridelka iz Trške gore ima v večji množini na prodaj

od 56 litrov naprej

Franc Seidl v Rudolfovem.

(145-3-2)

HAMBURG - AMERIKA

Iz Ljubljane v

NOVI YORK samo
6 dni z dobro, prosto hrano.

Odhaja se iz LJUBLJANE vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Izvrstna, sigurna vožnja z brzoparniki.

(233-24-21) Pojasnila po večkrat brezplačno.

FR. SEVNIČ, Ljubljana
31 Dunajska cesta 31 — zraven šränge.
Zastopnik:

Za 10.000 hektolitrov

vinskih sodov

vsake velikosti, počenši od 5 do 70 hektolitrov

proda po jako nizki ceni tvrdka

Aleks Breyer i sinovi,
veletržci z vinom in rakijo. Križevci. (157-5-1)

2 2 na Glavnem trgu v Novem mestu ste za

prodajalni oddati. Ena takoj, druga s 1. julijem 1905. — Ravno tam je dobiti

izvrstno dolensko vino

lastnega pridelka v majhni in večji množini.

Natančneje pri

g. Ant. pl. Fichtenau v Novem mestu.

(93-0-6)

Ženske lase zmešane in rezane kupujem na malo in veliko. Vsaki nabiralec las, naj se prepriča, da plačujem od zdaj najvišjo ceno. — Izdelujem vsa vlasolarska dela, vlasulje (baroke), lasne verižice, kite in umetne slike iz las po najnovšem izdelku. — V zalogi imam najfinejša mila, dišave za obleko, glavničke za dame itd.

Spoštovanjem se priporočujem

(276-24-16) **Ivan Svetec**, brivec in vlasoljar
Glavni trg (nasproti mestne hiše).

Na prodaj ste

h graščini Raka na Dolenskem spadajoči

pristavi (marofa)

na Hrvaškem brodu in na Hudinjah, h kojima se lahko dokupi tudi nekaj travnikov oziroma njiv in hoste.

Pojasnila daje oskrbnništvo graščine Raka na Dolenskem.

(125-5-4)

Vidmanič kaže seljanom moč „Pakraških kapljic in Slavonske biljevine.“

Pozor! Bolnemu zdravje!

Pozor! Slabemu moč!

Pakraške kapljice in Slavonska biljevina sta danes dva najbolj priljubljena ljudska leka, ker delujejo gotovo z najboljšim uspehom, ter si tako pridobivajo sloves po vseh delih sveta. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja.

Pakraške kapljice: delujejo proti vsem boleznim želodca in črev, odstranjujejo krče, bolečine v želodcu, preganjajo vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, odganjajo male in velike gliste, odpravljajo mrzlico in vse od te izhajajoče bolezni. Lečijo dalje vse bolezni na jetrih in slezah. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madrona, vsled česar ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naroči naj jih vsakdo pod naslovom: Peter Jurišič, lekarnar. Pakrac 205, Slavonija. Denar naj se pošlje naprej ali s povzetjem. Cena je sledeča in sicer franko na vsako pošto:

12 stekl. (1 tucat) 5.— K, 24 stekl. (2 tucata) 8-60 K, 36 stekl. (3 tucati) 12-40 K,
48 stekl. (4 tucati) 16.— K, 60 stekl. (5 tucato) 18.— K

Slavonska biljevina: se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolesi v prsih, prehlajenju, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, zbadanju, kataru, odstranjuje goste slinje in deluje izvrstno pri vseh tudi najstarejših boleznih v prsih in na pljučih.

Cena je naslednja franko na vsako pošto:

2 izvozni stekl. 3-40 K, 4 izvozne stekl. 5-80 K, 6 izvoznih stekl. 8-20 K.

Manj kot dve steklenici se ne pošilja. Denar naj se pošlje naprej ali se pa povzame. Prosim, da se naročuje samo in izrecno le pri meni pod naslovom:

Peter Jurišič, lekarnar, Pakrac br. 105, Slavonija. (281-20-16)

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

(269-20-17)

Te glasovite in nedosegljive KAPLJICE sv. MARKA se uporabljajo za zunanjo in notranjo uporabo. Osobito odstranjujejo trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah, ter izlečijo vsaki glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ubažujejo katar, urjčujejo izmečke, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženejo velike in male gliste, ter vse bolezni, izvirajoče od glist. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter kóliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse bolezni, izvirajoče od mrzlice. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni mešarski in kmetški hiši.

Dobiva se samo: „MESTNA LEKARNA, ZAGREB. — Raditega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg štev. 50, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošlje. Cena je naslednja in sicer franko postavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.) 4 K — v   3 ducati (36 stekl.) 11 K — v
2 ducata (24 stekl.) 8 K — v   4 ducati (48 stekl.) 14 K 60 v
5 ducatov (60 stekl.) 17 K — v

Na razpolago imam na tisoče priznanih pisem, katerih mi ni mogoče radi pomanjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim vspehom, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Stjepan Barić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljanić, seljak; Sofija Vukelić, šivilja itd. itd.

MESTNA LEKARNA, Zagreb, Markov trg štev. 50, poleg cerkve sv. Marka. Ustanovljeno l. 1360.

Prav **posestvo** je iz proste roke
lepo na prodaj.

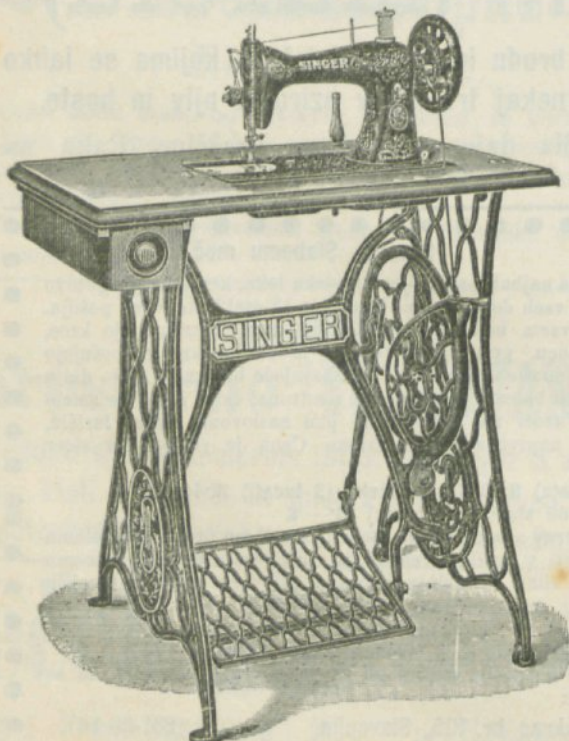
Zraven spada: Hiša s sedmimi sobami, kuhinja, klet, ledenica, hlev za govedo in prašiče, kozolec (dopler), sploh vse potrebno gospodarsko poslopje, vse novo v najboljšem stanu in z opeko krito. Nadalje sadni vrt, travnik, njiva, vinograd že rigolan, stilnik itd. Posestvo leži ob glavni cesti, blizu župnijske cerkve in zraven železniške postaje Straža.

Natančneje pové (152-2-1)

Janez Kren v Toplicah št. 20 (Dolenjsko.)

Koš za koruzo, kočija in voziček

(Wagerl) je po ceni na prodaj pri
gosp. pl. Langer-jevi (149-2-1)
v Bršlinu pri Novem mestu.

Singer-jevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji
Original Singer šivalni stroji
Original Singer šivalni stroji
Original Singer šivalni stroji
Original Singer šivalni stroji

so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
so neuporabljivi za obrt in domačo rabo.
so najbolj razširjeni v tovarniških obratovstvih.
so nepreosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.
so posebno pripravljeni za moderno vezenje.

Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno vezenje. Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

SINGER Co. šivalni stroji, deln. družba

Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 6.

(153-11-1)

„Grand Prix.“

Najvišje odlikovanje.

Pariz
1900

Dobro ohranjen
GLASOVIR

se proda po zelo nizki ceni.

Kje, pove upravništvo „Dolenjskih Novic“. (151-0-1)

Pri Judniču na Toplicah (150-2-1)

je na prodaj stara kočija.

Vila „BEVC“ se odda
v najem. (130-0-4)

UČENEC

(147)

s primerno izobrazbo, kateri ima veselje do trgovine, se vzprejme v trgovino z mešanim blagom Ivan-a Zurca v Semiču.